Řidiči začátečníci

Publikováno: 7. 3. 2007

V ČR ročně získává desetitisíce osob nové řidičské oprávnění (dále jen ŘO). Průměrný věk řidičů začátečníků se v posledních letech snižoval. Větší zájem byl o získání ŘO typu A, tedy opravňující řízení osobního automobilu. Atraktivita mopedů a zejména motocyklů a je sice pro mládež velká, ale důležitou roli při úvahách o jejich zakoupení (nebo naopak nepořízení) hraje jejich cenová dostupnost dnes již výhradně dovážených strojů a prakticky pouze sezónní možnost jejich používání. V každém případě byl poměr jednostopých vozidel ku dvoustopým v minulém století vyšší je tomu v současné době.

Řidič automobilu – začátečník

V současné době má cca 65% 18-ti letých již své ŘO, u 25-ti letých se tento podíl zvyšuje na 90%. Přitom se stále zvyšuje podíl žen, majitelek ŘO. Tato tendence ukazuje, že vlastnictví ŘO se stalo u mladé generace samozřejmostí a mladí lidé se snaží ŘO získat co nejdříve.

Absolutní počty mladistvých mladistvých, kteří absolvují řidičský výcvik a získají ŘO však bude v nejbližších letech klesat, což odpovídá slabším populačním ročníkům, kteří se dožívají věku 18 let.

Věkové předpoklady

K řízení motorového vozidla opravňuje ŘO, kdy jedním z předpokladů pro jeho získání je dosažení určitého věku, konkrétně:

- **15 let** – pro získání řidičského oprávnění (dále jen ŘO) skupiny AM, které opravňuje k řízení mopedů a malých motocyklů s maximální konstrukční rychlostí 45 km/h
- **16 let** – pro získání ŘO skupiny A1, opravňujícího k řízení lehkých motocyků a objemu válců nepřesahujícím 125 ccm a o výkonu nejvýše 11 kW
- **17 let** – pro získání ŘO skupiny T opravňující k řízení traktorů a pracovních strojů samojízdných, kdy však nesmí být k motorovému vozidlu připojeno přípojné vozidlo a podskupiny B1 opravňující k řízení tří a čtyřkolových motorových vozidel, jejichž pohotovostní hmotnost nesmí být vyšší než 550 kg
- **18 let** – pro získání ŘO prakticky pro automobil a motocykl, konkrétně skupin A, B, B+E, C, C+E a podskupin C1 a C1+E. O skupinách a podskupinách řidičských ŘO pojednává §81 zákona č.361/2000 Sb. O provozu na pozemních komunikacích.
- **21 let** – pro získání ŘO skupin A,D, D+E a podskupin D1, D1+E

O skupinách a podskupinách ŘO pojednává § 81 Zákona č.361/2000 Sb. O provozu na pozemních komunikacích.

Vzhledem k zvýšené míře ohrožení zavedly i v některých jiných zemích tzv. odstupňované ŘO. Zde se vyžaduje například u řidičů motocyklů s vyšším obsahem než 50 ccm nejméně dvouleté vlastnictví ŘO pro malé motocykly a minimální praxe v řízení 4000 km.

Řidičský průkaz na zkoušku

Na základě praktických zkušeností s vysokou mírou nehodovosti řidičů začátečníků (zejména mladých řidičů) byl v některých zemích zaveden řidičský průkaz na zkoušku. Toto zkušební období trvá 2 roky. Pokud v této době řidič začátečník poruší hrubě dopravní předpisy a není zde rozhodující zda zapříčiní nehodu nebo ne, je povinen na své náklady absolvovat doškolovací kurz s přezkoušením teoretických znalostí i praktických dovedností. Zkušební doba potom běží od obdržení nového ŘO na zkoušku. Teprve po uplynutí zkušební doby obdrží tento řidič platné ŘO. Po zavedení tohoto institutu bylo prokázáno celkové snížení počtu dopravních nehod, na kterém se podílela právě kategorie řidičů

začátečníků. Jako příklad můžeme uvést Rakousko, kde došlo po zavedení řidičských průkazů na zkoušku k poklesu počtu úmrtí v důsledku dopravní nehody o 140 osob během jednoho roku!

V zavedení tohoto institutu do praxe i v ČR vidíme jedno z účinných opatření na snížení dopravní nehodovosti, která je jednou z nejvyšších v Evropě a nejvyšší ze zemí OECD.

Jako další účinný systém se v některých zemích EU osvědčil tzv. bodový systém.

Zde obdrží každý řidič, který se dopustí vážného dopravního přestupku, pevně stanovený počet bodů. Pokud získá určitý počet bodů, má řidič možnost (u vyššího počtu povinnost) absolvovat zdokonalovací výuku a výcvik. V nejzávažnějších případech, například zavinění nehody pod vlivem alkoholu nebo při chronickém porušování dopravních předpisů, je řidiči na určitou dobu odebráno ŘO.